Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos-liikelaitoksen lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 18/2018 vp)

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos-liikelaitos kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pelastuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä erääksi muiksi laeiksi.

Pelastustoimen ja Rajavartiolaitoksen vastuunjako

Pohjois-Karjalan alueella on pelastuslaitoksen ja rajavartiolaitoksen yhteistoiminnassa tuotettujen Harva-alueiden turvallisuuspalveluiden järjestämisestä hyvät kokemukset. Yhteistoiminnassa hoidettujen palveluiden järjestäminen on toteutettu lainsäädännössä kullekin viranomaiselle määriteltyjen tehtävien mukaisesti ja viranomaisten välillä yhteisesti sopimalla tavalla.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen mielestä rajavartiolaitoksen ja pelastustoimen välinen yhteistyö sekä sisäministeriön ohjaus muodostavat tarkoituksen mukaisen rakenteen, joka olisi erittäin tehokas ja tarkoituksenmukainen toimintamalli öljyvahinkojen torjunnassa.

Nykylainsäädännössä on selkeästi määritelty alueen pelastustoimelle kuuluvat öljyntorjuntaa koskevat vastuut ja tehtäväkokonaisuudet. Hallituksen esityksessä määritellään, että öljyntorjunta olisi osa pelastustoimintaa ja rajavartiolaitoksen tehtäväksi on annettu huolehtia pelastustoiminnasta alusöljy- ja aluskemikaalivahingoissa merialueilla.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen mielestä olisi tärkeää kirjata selkeämmin lainsäädännön uudistuksessa viranomaisten vastuut öljyvahinkojen torjunnan suunnittelussa ja operatiivisessa toiminnassa. Esitys jättää epätietoisuutta vastuunjakautumisesta rannikon läheisyydessä ja saaristossa tapahtuvissa öljyvahingoissa. Pelastuslaitoksilla on vahvaa osaamista, kalustoa ja henkilöstöä hoitamaan edellä mainittujen alueiden öljyntorjuntatehtäviä. Toiminnan selkeyden ja väärintulkinnan riskien vuoksi esitykseen olisi kirjattava pelastustoimen tehtäväksi huolehtia maa-alueen ja alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan. Asiaa myös puoltaa se, että Saimaan järvialueen pelastuslaitosten öljyvahinkojen torjuntaa koskeva yhteistoiminta ja kalustolliset valmiudet on suunniteltu toimimaan yhteistyössä rannikkoalueiden pelastuslaitosten kanssa.

Yksikkö
Lähiosoite
Postinumero ja -toimipaikka

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos -liikelaitos
p. 013 3300 (vaihde)
kirjaamo@siunsote.fi
www.pkpelastuslaitos.fi

Öljyvahinkojen jälkitorjunnan järjestelyt

Pohjois-Karjalan maakunnan kuntien ja pelastuslaitoksen yhteisenä kannanottona on, että öljyvahinkojen torjuntavastuita tulisi mahdollisimman pikaisella aikataululla uudistaa siten, että lainsäädäntö mahdollistaisi jälkitorjunnan ja ympäristövahinkojen torjunnan osoittamisen maakunnan tehtäväksi siten, kuin kunnat ja maakunta asiasta sopivat (111 a §).

Pienten kuntien mahdollisuudet selviytyä jälkitorjunnan vaativasta tehtävästä ovat rajalliset. Kuntien voimavarat hoitaa tehtävää ovat heikentyneet asiantuntija-henkilöstön vähenemisen sekä kaluston ja operatiivisten toimintojen ulkoistusten myötä. Vastuunjaon tarkoituksenmukaisella määrityksellä voidaan ratkaista erityisesti sellaisia tilanteita, joissa kuntien resurssit tai osaaminen eivät mahdollista riittävää valmiutta em. tehtävien hoitamiseen. Pohjois-Karjalan maakuntahallinnon, alueen kuntien ja ELY-keskuksen laatimassa selvityksessä todettiin parhaaksi ratkaisuksi öljyvahinkojentorjunnan ja jälkivahinkojen torjunnan järjestäminen kokonaisuudessaan pelastuslaitoksen toimesta.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos esittää, että 111 a §:n mukainen öljyvahinkojen jälkitorjunta tulisi voida sopia hoidettavaksi myös maakunnan toimesta, jos maakunnan kunnat ja maakunta näin sopivat.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos-liikelaitos

Esko Hätinen
Pelastuspäällikkö
puh. 013 330 9111
etunimi.sukunimi@pkpelastuslaitos.fi